

Kuidas muuta teenindusasutus liikumispuudega inimeste jaoks ligipääsetavaks

1. Väiksemad kohandused, mida saab kohe ette võtta

Need muudatused ei vaja suuri ressursse ja saab rakendada kiiresti.

- **Ligipääsetavuse teabe lisamine:** Veebilehel ja sotsiaalmeedias tuleks välja tuua info invaparkimise, kaldteede, liftide ja takistustevabade sissepääsude kohta.
- **Märgistus ja sildid:** Olulised kohad (nt sissepääsud, WC-d) tähistada selgete ja kontrastsete märkidega ratastoolikasutajale sobival kõrgusel.
- **Mööbli ja seadmete paigutus:** Veenduda, et liikumisteed pole blokeeritud ja lauad-toolid on hõlpsasti kohandatavad.
- **Teenindajate teadlikkus:** Koolitada töötajaid, kuidas suhelda ja abistada liikumispuudega kliente lugupidavalt ja asjatundlikult.
- **Digitaalsete ekraanide ligipääsetavus:** Veenduda, et puudutustundlikud ekraanid või makseterminalid oleksid ratastoolis istuja jaoks kasutatavad.

2. Suuremad kohandused, mis nõuavad rohkem planeerimist ja ressursse

Need muudatused vajavad planeerimist ja eelarvestamist, kuid ei ole alati kulukad.

- **Invaparkimiskohad:** Vajadusel lisada teenindusasutuse lähedusse ratastoolikasutajatele mõeldud parkimiskohad.
- **Sissepääsude kohandamine:** Kui uksel on kõrge lävi, lisada ajutine või püsiv kaldtee.
- **Paremad tualettruumid:** Kohandada vähemalt üks tualettruum liikumispuudega inimestele sobivaks (laiad ukсед, käsitoed, piisavalt ruumi manööverdamiseks).
- **Teeninduspunktide ümberkujundamine:** Madaldada teenindusletid (75–85 cm kõrguseks) või luua alternatiivne madalam teenindusala.
- **Automaatukseed:** Kui võimalik, paigaldada automaatused või kergesti avatavad ukсед.
- **Valgustus ja põrandamaterjalid:** Veenduda, et ruumis on piisav valgustus ja põrandad ei ole libedad.

---

3. Suuri investeeringuid nõudvad kohandused

Need muudatused nõuavad märkimisväärset eelarvet ja võivad vajada ehituslikke töid.

- **Tõstukid ja liftid:** Kui hoones on mitu korrust, paigaldada lift või tõstuk treppide kõrvale.
- **Täielik ruumiplaneering:** Uuendada hoone sisemist infrastruktuuri, et tagada laiemad koridorid ja avaramad liikumisteed.
- **Ligipääsetavad tööjaamad:** Teeninduspunktid ja tööjaamad kujundada ümber nii, et need oleksid täielikult ligipääsetavad ratastoolikasutajatele.
- **Heli- ja taktilmärgistused:** Paigaldada helijuhised ja taktilised märgistused, mis aitavad ka nägemispuudega liikumispuudega klientidel paremini ruumis orienteeruda.
- **Täielikult kohandatud WC-ruumid:** Ehituslikult kohandatud tualetid, mis vastavad kõikidele ligipääsetavuse nõuetele.

Kokkuvõte

Ligipääsetavuse parandamine teenindusasutuses ei pruugi alati tähendada suuri investeeringuid. Väiksemate muudatustega saab kiiresti parandada klientide kogemust ning suurendada asutuse ligipääsetavust. Pikemaajalised ja suuremad kohandused nõuavad planeerimist ja investeeringuid, kuid tagavad täieliku ligipääsetavuse kõigile klientidele.